

ส่วนที่ 3 ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

13.1 ผู้สอบบัญชี

บริษัท ไพร์ชวอเตอร์เฮาส์โฮลดิ้งส์ เอบีเอส จำกัด ((โดยนายชาญชัย ชัยประสิทธิ์ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขที่ 3760 เป็นผู้สอบบัญชี) ได้ตรวจสอบงบการเงินของบริษัท สตาร์ ปิโตรเลียม รีไฟน์นิ่ง จำกัด (มหาชน) สำหรับรอบปีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และได้ให้ความเห็นในรายงานการตรวจสอบงบการเงินของบริษัทฯ แบบไม่มีเงื่อนไข

บริษัท ไพร์ชวอเตอร์เฮาส์โฮลดิ้งส์ เอบีเอส จำกัด และ ผู้สอบบัญชีไม่มีความสัมพันธ์หรือส่วนได้เสียกับบริษัทฯ หรือผู้บริหาร หรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าว ในลักษณะที่จะมีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นอิสระแต่อย่างใด

13.2 ตารางสรุปงบการเงิน

งบแสดงฐานะทางการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม	ล้านดอลลาร์สหรัฐ			ล้านบาท		
	2558	2557	2556	2558	2557	2556
สินทรัพย์						
สินทรัพย์หมุนเวียน						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	109	69	103	3,949	2,286	3,380
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	239	388	671	8,660	12,833	22,070
สินค้าคงเหลือ - สุทธิ	249	404	744	9,033	13,378	24,515
ภาษีมูลค่าเพิ่มที่จะได้รับคืน	-	31	59	-	1,026	1,958
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	7	7	6	240	235	199
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	604	899	1,583	21,881	29,758	52,122
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน						
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ	1,076	1,144	1,158	39,006	37,886	38,140
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	2	3	4	78	90	116
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ	-	16	-	-	546	-
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	4	6	10	157	198	315
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	1,082	1,169	1,171	39,240	38,719	38,570
รวมสินทรัพย์	1,686	2,069	2,754	61,122	68,477	90,693
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น						
หนี้สินหมุนเวียน						
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	195	333	739	7,086	11,010	24,357
เจ้าหนี้จากการลงทุน	99	-	-	3,580	-	-
ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	37	-	-	1,329	-	-

ณ วันที่ 31 ธันวาคม	ล้านดอลลาร์สหรัฐ			ล้านบาท		
	2558	2557	2556	2558	2557	2556
ภาษีมูลค่าเพิ่มค้างจ่าย	4	-	-	146	-	-
ภาษีเงินได้นิติบุคคลค้างจ่าย	17	-	5	632	-	176
เงินปันผลค้างจ่าย	166	345	347	6,027	11,427	11,427
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	34	30	17	1,221	1,000	555
รวมหนี้สินหมุนเวียน	552	708	1,108	20,021	23,437	36,516
หนี้สินไม่หมุนเวียน						
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	73	-	-	2,659	-	-
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ	42	-	31	1,513	-	1,022
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	6	6	5	204	184	165
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	-	0	1	-	12	20
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	121	6	37	4,376	196	1,207
รวมหนี้สิน	673	714	1,145	24,397	23,634	37,722
ส่วนของผู้ถือหุ้น						
ทุนเรือนหุ้น						
ทุนจดทะเบียน	949	1,185	1,185	33,038	41,030	41,030
ทุนที่ออกและชำระแล้ว	865	1,185	1,185	30,004	41,030	41,030
ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	32	20	20	978	559	559
กำไรสะสม						
จัดสรรแล้ว – ทุนสำรองตามกฎหมาย	85	61	61	2,887	1,965	1,965
ยังไม่ได้จัดสรร	32	88	342	3,600	5,756	13,980
องค์ประกอบส่วนอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	-	-	-	(743)	(4,467)	(4,563)
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	1,013	1,355	1,609	36,725	44,843	52,970
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	1,686	2,069	2,754	61,122	68,477	90,693

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

	ล้านดอลลาร์สหรัฐ			ล้านบาท		
	2558	2557	2556	2558	2557	2556
รายได้จากการขาย	5,218	6,985	8,371	178,766	227,712	258,691
เงินชดเชยจากการจำหน่ายก๊าซปิโตรเลียมเหลวและน้ำมัน	3	49	65	111	1,613	2,034
รายได้รวม	5,221	7,035	8,436	178,877	229,325	260,725
ต้นทุนขาย	(4,890)	(7,275)	8,275	(167,752)	(237,228)	(255,733)
กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น	331	(241)	161	11,125	(7,903)	4,992
รายได้อื่น	7	7	8	234	220	257
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน	13	29	12	495	943	380
กำไร (ขาดทุน) ก่อนค่าใช้จ่าย	351	(205)	182	11,853	(6,740)	5,628
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	(35)	(26)	(27)	(1,222)	(865)	(825)
ค่าใช้จ่ายอื่น	(0)	(6)	(1)	(12)	(186)	(27)
ต้นทุนทางการเงิน	(0)	(1)	(0)	(9)	(19)	(7)
กำไร (ขาดทุน) ก่อนภาษีเงินได้	315	(238)	154	10,610	(7,810)	4,769
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	(70)	44	(26)	(2,382)	1,442	(792)
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปี	245	(194)	129	8,227	(6,367)	3,977
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น :						
รายการที่จะจัดประเภทรายการใหม่ไปยังกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง						
ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลงค่าบการเงิน	-	-	-	3,723	96	3,443
กำไรเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี – สุทธิจากภาษี	-	-	-	3,723	96	3,443
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	245	(194)	129	11,951	(6,271)	7,420
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน	0.06	(0.05)	0.03	1.99	(1.55)	0.97

งบกระแสเงินสด

	ล้านดอลลาร์สหรัฐ			ล้านบาท		
	2558	2557	2556	2558	2557	2556
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน						
กำไร (ขาดทุน) ก่อนภาษีเงินได้	315	(238)	154	10,610	(7,810)	4,769
รายการปรับปรุง						
รายได้ทางการเงิน	(3)	(1)	(4)	(90)	(29)	(117)
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	0	1	0	9	19	7
ค่าเสื่อมราคา	80	76	70	2,766	2,490	2,159
ค่าตัดจำหน่าย	1	1	1	33	32	27
ขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์	0	5	1	12	179	27
ขาดทุน (กำไร) จากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	4	(13)	2	121	(432)	59
ขาดทุนจากสินค้าและวัสดุอื่นล้ำสมัย	1	1	(0)	17	18	(10)
(กลับรายการ) ขาดทุนจากการลดมูลค่าสินค้าคงเหลือ	(76)	76	-	(2,477)	2,477	-
ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานหลังการเลิกจ้างหรือเกษียณอายุ	0	1	1	19	19	24
รายได้รอตัดบัญชีรับระหว่างปี	(0)	(1)	(2)	(12)	(38)	(68)
การเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน						
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	148	288	(19)	5,096	9,386	(584)
สินค้าคงเหลือ	230	264	(65)	7,919	8,608	(1,999)
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นและสินทรัพย์อื่น	32	38	(50)	1,117	1,226	(1,558)
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	(136)	(422)	83	(4,685)	(13,778)	2,566
เงินสดจ่ายเพื่อชำระภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	(0)	-	(0)	(2)	-	(2)
หนี้สินหมุนเวียนอื่นและหนี้สินอื่น	8	16	(20)	285	519	(612)
เงินสดได้มาจากการดำเนินงาน	605	89	152	20,739	2,888	4,690
ดอกเบี้ยรับ	3	1	4	91	29	118
ดอกเบี้ยจ่าย	(0)	(1)	(0)	(5)	(19)	(7)
จ่ายภาษีเงินได้	(8)	(12)	(42)	(291)	(372)	(1,291)
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	600	78	113	20,534	2,526	3,510
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน						
เงินสดจ่ายเพื่อซื้ออุปกรณ์และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(14)	(53)	(109)	(468)	(1,730)	(3,378)

	ล้านดอลลาร์สหรัฐ			ล้านบาท		
	2558	2557	2556	2558	2557	2556
เงินสดรับจากการจำหน่ายอุปกรณ์	0	0	-	0	7	-
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(14)	(53)	(109)	(468)	(1,723)	(3,378)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน						
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะยาว	110	-	-	3,988	-	-
เงินสดจ่ายสำหรับการลงทุน	(262)	-	-	(9,057)	-	-
เงินสดรับจากการรับชำระค่าหุ้นและส่วนเกินมูลค่าหุ้น	49	-	-	1,775	-	-
เงินสดรับจากการรับชำระค่าหุ้นและส่วนเกินมูลค่าหุ้นโครงการออกและเสนอขายหุ้นสามัญ	9	-	-	322	-	-
เพิ่มทุนต่อผู้บริหารและพนักงาน						
เงินปันผลจ่ายให้ผู้ถือหุ้น	(448)	(60)	(145)	(14,863)	(1,856)	(4,462)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	(541)	(60)	(145)	(17,835)	(1,856)	(4,462)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	45	(35)	(141)	2,230	(1,053)	(4,330)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นปี	69	103	246	2,286	3,380	7,564
รายการปรับปรุงจากการแปลงค่าเงินต่างประเทศ	(5)	1	(2)	(568)	(41)	146
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดปลายปี	109	69	103	3,949	2,286	3,380
รายการที่ไม่กระทบเงินสด						
การซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์โดยยังไม่ได้ชำระเงิน	1	0	16	39	9	521

13.3 อัตราส่วนทางการเงิน

		สำหรับรอบปีบัญชีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม		
		2558	2557	2556
<u>อัตราส่วนสภาพคล่อง</u>				
อัตราส่วนสภาพคล่อง	(เท่า)	1.1	1.3	1.4
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว	(เท่า)	0.6	0.6	0.7
อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด ⁽²⁾	(เท่า)	1.0	0.1	0.1
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า	(เท่า)	16.6	13.3	12.7
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย ⁽³⁾	(วัน)	21.6	27.1	28.3
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ ⁽⁴⁾	(เท่า)	15.0	12.7	11.6
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย ⁽³⁾	(วัน)	24.0	28.4	31.0
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า	(เท่า)	18.5	13.6	11.7
ระยะเวลาชำระหนี้ ⁽³⁾	(วัน)	19.4	26.5	30.7
วงจรเงินสด	(วัน)	26.2	29.0	28.6
<u>อัตราส่วนแสดงความสามารถในการหาทำกำไร</u>				
อัตรากำไรขั้นต้น	(ร้อยละ)	6.3	(3.4)	1.9
อัตรากำไรจากการดำเนินงาน ⁽⁵⁾	(ร้อยละ)	5.8	(3.8)	1.7
อัตรากำไร(ขาดทุน)อื่น ⁽⁶⁾⁽⁷⁾	(ร้อยละ)	0.3	0.4	0.1
อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร ⁽²⁾⁽⁵⁾	(ร้อยละ)	198.7	(29.3)	79.7
อัตราส่วนกำไรสุทธิ ⁽⁶⁾	(ร้อยละ)	4.7	(2.8)	1.5
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	(ร้อยละ)	20.7	(13.1)	8.0
<u>อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน</u>				
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	(ร้อยละ)	13.0	(8.0)	4.7
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร ⁽⁸⁾	(ร้อยละ)	29.4	(10.1)	17.4
อัตราการหมุนของสินทรัพย์ ⁽⁶⁾	(เท่า)	2.8	2.9	3.1
<u>อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน</u>				
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	(เท่า)	0.7	0.5	0.7
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย ⁽²⁾	(เท่า)	4,165.5	154.3	648.2
อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน ⁽²⁾	(เท่า)	1.3	0.7	0.4
อัตราการจ่ายเงินปันผลต่อกำไรสุทธิ ⁽⁹⁾⁽¹⁰⁾	(ร้อยละ)	183.1	(30.9)	113.0

หมายเหตุ

- (1) ตารางอัตราส่วนทางการเงินนี้ใช้ข้อมูลที่อยู่ในสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐในการคำนวณอัตราส่วนทางการเงิน และเนื่องจากบริษัทฯ ได้มีการกำหนดสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน (Functional Currency) โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2556
- (2) กระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงานหลังหักดอกเบี้ยรับ/จ่าย และภาษีจ่าย
- (3) ใช้ 360 วันในการคิดระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย และระยะเวลาชำระหนี้
- (4) สินค้าคงเหลือรวมถึงสินค้าสำเร็จรูป วัตถุดิบ สินค้าระหว่างผลิตและสินค้าระหว่างทาง
- (5) กำไรจากการดำเนินงานคำนวณจากกำไรก่อนต้นทุนทางการเงินและภาษีเงินได้ไม่รวมกำไรที่ไม่ได้มาจากการดำเนินงาน (เช่น กำไร/(ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยน)
- (6) รายได้รวมไม่รวมถึงรายได้อื่นที่มีได้เกิดจากการดำเนินงาน (เช่น กำไร/(ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยน)
- (7) รายได้อื่นคำนวณจากรายได้ที่มีได้เกิดจากการดำเนินงาน (เช่น กำไร/(ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยน)
- (8) สินทรัพย์ถาวรคำนวณจากที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ สุทธิ
- (9) ในปี 2557 บริษัทฯ มียอดขาดทุนสุทธิ จึงทำให้อัตราส่วนเป็นค่าลบซึ่งไม่สื่อความหมาย
- (10) เงินปันผลเทียบเท่าเงินปันผลที่จ่ายจริงให้ผู้ถือหุ้นในงบกระแสเงินสด

คำจำกัดความของอัตราส่วนทางการเงิน :

อัตราส่วนสภาพคล่อง		
อัตราส่วนสภาพคล่อง	= สินทรัพย์หมุนเวียน / หนี้สินหมุนเวียน	(เท่า)
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว	= (เงินสดและเงินฝากธนาคาร + หลักทรัพย์ในความต้องการของตลาด + ลูกหนี้การค้าและตั๋วเงินรับ) / หนี้สินหมุนเวียน	(เท่า)
อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	= กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน / หนี้สินหมุนเวียนเฉลี่ย	(เท่า)
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า	= ขายสุทธิ / (ลูกหนี้การค้าก่อนหนี้สงสัยจะสูญ + ตั๋วเงินรับการค้า) (เฉลี่ย)	(เท่า)
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย	= 360 / อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า	(วัน)
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ	= ต้นทุนขาย / สินค้าคงเหลือ (เฉลี่ย)	(เท่า)
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย	= 360 / อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ	(วัน)
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้	= ซื้อหรือต้นทุนขาย / (เจ้าหนี้การค้า + ตั๋วเงินจ่ายการค้า) (เฉลี่ย)	(เท่า)
ระยะเวลาชำระหนี้	= 360 / อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้	(วัน)
วงจรเงินสด	= ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย + ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย - ระยะเวลาชำระหนี้	(วัน)

อัตราส่วนแสดงความสามารถในการหากำไร		
อัตรากำไรขั้นต้น	= กำไร(ขาดทุน) ขั้นต้น / ขายสุทธิ	(ร้อยละ)
อัตรากำไรจากการดำเนินงาน	= กำไรจากการดำเนินงาน / ขายสุทธิ	(ร้อยละ)
อัตรากำไรอื่น	= กำไรที่ไม่ได้จากการดำเนินงาน / รายได้รวม	(ร้อยละ)
อัตรากำไรเงินสดต่อการทำกำไร	= กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน / กำไร(ขาดทุน) จากการดำเนินงาน	(ร้อยละ)
อัตรากำไรสุทธิ	= กำไร(ขาดทุน) สุทธิ / รายได้รวม	(ร้อยละ)
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	= กำไร(ขาดทุน) สุทธิ / ส่วนของผู้ถือหุ้น (เฉลี่ย)	(ร้อยละ)

อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน		
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	= กำไร(ขาดทุน) สุทธิ / สินทรัพย์รวม (เฉลี่ย)	(ร้อยละ)
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร	= (กำไร(ขาดทุน) สุทธิ + ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย) / สินทรัพย์ถาวรสุทธิ (เฉลี่ย)	(ร้อยละ)
อัตราการหมุนของสินทรัพย์	= รายได้รวม / สินทรัพย์รวม (เฉลี่ย)	(เท่า)

อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน		
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	= หนี้สินรวม / ส่วนของผู้ถือหุ้น	(เท่า)
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย	= (กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน + ดอกเบี้ยจ่ายจากการดำเนินงาน + ภาษี) / ดอกเบี้ยจ่ายจากการดำเนินงานและลงทุน	(เท่า)
อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (Cash basis)	= กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน / (การจ่ายชำระหนี้สิน + รายจ่ายลงทุน + ซื้อสินทรัพย์ + เงินปันผลจ่าย)	(เท่า)
อัตราการจ่ายเงินปันผลต่อกำไรสุทธิ	= เงินปันผลจ่าย / กำไร(ขาดทุน) สุทธิ	(ร้อยละ)

14. คำอธิบายและการวิเคราะห์ฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงาน

14.1 ภาพรวม

บริษัทฯ เป็นหนึ่งในผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมชั้นนำของประเทศไทย และจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย บริษัทฯ เป็นเจ้าของและผู้ประกอบกิจการโรงกลั่นน้ำมันแบบที่มีหน่วยปรับปรุงคุณภาพน้ำมัน (complex refinery) มีกำลังการกลั่นน้ำมันดิบ 165,000 บาร์เรลต่อวัน

โรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ ผลิตและขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ได้แก่ แก๊สปิโตรเลียมเหลว น้ำมันเบนซินไร้สารตะกั่วเกรดพิเศษและเกรดธรรมดา น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว น้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยาน และน้ำมันเตา รวมทั้งผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีซึ่งใช้เป็นผลิตภัณฑ์ตั้งต้นในอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ของบริษัทฯ จำหน่ายให้แก่เซฟรอนและบมจ.ปตท. ภายใต้สัญญาซื้อขายผลิตภัณฑ์

ในการดำเนินการโรงกลั่นน้ำมัน บริษัทฯ มุ่งเน้นที่ความเป็นเลิศในการดำเนินงานในสภาพแวดล้อมที่ปราศจากอุบัติเหตุและการบาดเจ็บ การเพิ่มมูลค่าแก่ผู้ถือหุ้น การเป็นผู้นำด้านการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาสังคม โรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ ตั้งอยู่ใกล้กับสิ่งอำนวยความสะดวกหลักในการขนส่งผลิตภัณฑ์ (รวมทั้งท่อส่งรถบรรทุกและเรือบรรทุกชายฝั่ง) และศูนย์กลางของอุปสงค์ที่สำคัญ จึงช่วยลดต้นทุนการขนส่งและก่อให้เกิดข้อได้เปรียบหลายอย่างในด้านการจัดหาและจัดส่งผลิตภัณฑ์

14.2 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของบริษัทฯ

ค่าการกลั่น

บริษัทฯ ใช้ค่าการกลั่น (gross refining margin) ในการประเมินความสามารถในการทำกำไรของโรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ ค่าการกลั่นของบริษัทฯ คำนวณจาก ผลต่างระหว่างรายได้จากการขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม และ ต้นทุนน้ำมันดิบ วัตถุดิบอื่น ๆ ซึ่งใช้ในกระบวนการกลั่น (landed cost) รวมถึงค่าใช้จ่ายด้านพลังงาน ค่าการกลั่นทางบัญชี (accounting gross refining margin) จะได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าสินค้าคงเหลือเนื่องมาจากราคาน้ำมันที่เปลี่ยนแปลง เนื่องจากบริษัทฯ คำนวณราคาต้นทุนตามวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

สำหรับค่าการกลั่นตลาด (market gross refining margin) เป็นค่าการกลั่นที่ไม่รวมผลกระทบจากกำไรหรือขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าสินค้าคงเหลือเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมัน โดยทั่วไป ค่าการกลั่นตลาดของบริษัทฯ จะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันกับการเปลี่ยนแปลงของค่าการกลั่นในประเทศสิงคโปร์

ในปี 2558 บริษัทฯ มีปริมาณน้ำมันดิบที่นำเข้ากลั่น 164 พันบาร์เรลต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 99.7 จากกำลังการผลิต โดยเพิ่มขึ้นอย่างมากจาก 141 พันบาร์เรลต่อวันในปี 2557 ซึ่งเป็นผลกระทบจากการหยุดซ่อมบำรุงครั้งใหญ่ตามกำหนดการของโรงกลั่นของบริษัทฯ ในปี 2557 ถึงแม้ว่าปริมาณผลิตภัณฑ์ที่บริษัทกลั่นได้และปริมาณการขายได้เพิ่มขึ้น ในปี 2558 ราคาน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูปได้ลดลงอย่างมาก ซึ่งเป็นผลให้รายได้รวมของบริษัทฯ ลดลงในปี 2558 อย่างไรก็ตาม ค่าการกลั่นตลาดในประเทศสิงคโปร์ และปริมาณการขายในประเทศที่เพิ่มขึ้นของบริษัทฯ ในปี 2558 ทำให้บริษัทฯ มีค่าการกลั่นทางบัญชีและค่าการกลั่นตลาดที่สูงขึ้น ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของบริษัทฯ ได้ลดลงในปี 2558 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2557 ซึ่งมีค่าใช้จ่ายที่มากเกี่ยวกับการซ่อมบำรุงครั้งใหญ่ ด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้ในปี 2558 บริษัทฯ มี EBITDA เป็นจำนวน 397 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (13,418 ล้านบาท) จากขาดทุนจำนวน 160 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (5,269 ล้านบาท) ในปี 2557 และมีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นเป็น 245 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (8,227 ล้านบาท) จากขาดทุนสุทธิจำนวน 194 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (6,367 ล้านบาท) ในปี 2557

ราคาน้ำมันดิบและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม

โดยปกติรายได้ของบริษัทฯ ต้นทุนวัตถุดิบ ค่าการกลั่น และกระแสเงินสด จะได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันดิบและราคาผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมในตลาดโลกและตลาดภูมิภาค การเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันดิบและราคาผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมเป็นผลมาจากอุปสงค์และอุปทานในตลาดโลก น้ำมันดิบมีหลากหลายประเภทและหลายเกรด ราคาของน้ำมันดิบเหล่านี้แตกต่างกันขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ รวมถึงคุณสมบัติทางกายภาพ อุปสงค์และอุปทานของน้ำมันดิบนั้น นอกจากนี้ ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมแต่ละประเภทล้วนมีราคาแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น อุปสงค์และอุปทานเช่นเดียวกันกับกรณีของน้ำมันดิบ

ค่าการกลั่นและผลกำไรของบริษัทฯ โดยหลักมีผลมาจากส่วนต่างของราคาผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมและ ราคาน้ำมันดิบ แม้ว่าราคาผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมที่โรงกลั่นน้ำมันของบริษัทฯ ผลิตได้นั้นจะได้รับผลกระทบจากราคาน้ำมันดิบ ซึ่งเป็นสินค้าโภคภัณฑ์ แต่ราคาดังกล่าวอาจไม่เพิ่มขึ้นในสัดส่วนเดียวกับราคาตลาดน้ำมันดิบที่เพิ่มขึ้น

การเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันมีผลกระทบต่อค่าการกลั่นและผลกำไรของบริษัทฯ ในช่วงที่ราคามีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เนื่องจากมีช่วงระยะเวลาที่ห่างกันระหว่างการซื้อน้ำมันดิบและการขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม (lag time) ประมาณหนึ่งเดือน เป็นผลมาจากเวลาที่ต้องใช้ในการจัดส่งน้ำมันดิบและการกลั่นผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมของบริษัทฯ ซึ่งในช่วงระยะเวลาดังกล่าวราคาน้ำมันดิบและวัตถุดิบอื่น ๆ รวมถึงราคาของผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมอาจมีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อค่าการกลั่นรวมของบริษัทฯ โดยปกติผลกระทบดังกล่าวรวมอยู่ในกำไรหรือขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าสินค้าคงเหลือ

ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล	ราคาอ้างอิงตลาดสิงคโปร์			ส่วนต่างราคากับน้ำมันดิบดูไบ		
	2558	2557	+ / (-)	2558	2557	+ / (-)
น้ำมันดิบดูไบ	50.9	96.6	(45.7)	-	-	-
แนฟทาเบา	54.5	95.7	(41.2)	3.6	(0.9)	4.5
น้ำมันเบนซิน (พิเศษ)	69.2	110.9	(41.8)	18.3	14.3	4.0
น้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยาน	64.7	112.5	(47.8)	13.9	15.9	(2.0)
น้ำมันดีเซล	64.5	112.7	(48.2)	13.6	16.1	(2.4)
น้ำมันเตา	45.9	88.4	(42.5)	(5.0)	(8.3)	3.2

ในปี 2558 ราคาน้ำมันดิบดูไบมีความผันผวนของราคาตั้งแต่ 32 ถึง 66 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล โดยมีราคาเฉลี่ยอยู่ที่ 51 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล ซึ่งต่ำกว่าราคาเฉลี่ยของปี 2557 ที่ 97 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล ราคาน้ำมันดิบดูไบลดลงจาก 74 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล ใน Q4/57 มาที่ 52 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล ใน Q1/58 เนื่องจากอุปทานที่ล้นตลาดของน้ำมันดิบซึ่งเป็นผลมาจากการผลิตน้ำมันดิบที่เพิ่มขึ้นในสหรัฐอเมริกาและองค์กรร่วมประเทศผู้ผลิตน้ำมันเพื่อการส่งออกที่ยังคงรักษากำลังการผลิต

ราคาผลิตภัณฑ์น้ำมันในปี 2558 ลดลงตามราคาน้ำมันดิบที่ลดลง ส่วนต่างราคาแนฟทากับน้ำมันดิบดูไบมีค่าสูงขึ้นและสูงกว่าน้ำมันดิบดูไบด้วยราคาเฉลี่ยสูงสุดที่ 7 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล ใน Q4/58 อันเป็นผลมาจากอุปสงค์ของการใช้แนฟทาเป็นวัตถุดิบตั้งต้นของอุตสาหกรรมปิโตรเคมี จากส่วนต่างราคาของน้ำมันเบนซินกับน้ำมันดิบดูไบที่สูงขึ้น จากความไม่คุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์จากการใช้ก๊าซปิโตรเลียมเหลวเป็นวัตถุดิบตั้งต้น และจากการลดลงของการทำกำไรจากส่วนต่างของราคาแนฟทาที่มาจากฝั่งตะวันตก ในปี 2558 ส่วนต่างราคาน้ำมันเบนซินกับน้ำมันดิบดูไบมีค่าเฉลี่ยสูงถึง 18 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล ซึ่งช่วยส่งเสริมให้ค่าการกลั่นของบริษัทฯ มีมูลค่าสูงขึ้นเนื่องจากบริษัทฯ มี

ความสามารถในการผลิตน้ำมันเบนซินที่สูง ส่วนต่างราคาที่สูงนี้มีผลมาจากการเพิ่มปริมาณการใช้รถยนต์ และการเติบโตของการขายรถยนต์และปริมาณการใช้น้ำมันเบนซินที่เพิ่มขึ้นในอินเดียหลังจากยกเลิกการอุดหนุนราคาน้ำมันดีเซล IHS Energy ประเมินว่าการเติบโตของปริมาณการใช้น้ำมันเบนซินของภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกในปี 2558 อยู่ที่ร้อยละ 6.5 หรือ 384 พันบาร์เรลต่อวัน ขณะที่ปริมาณการใช้น้ำมันเบนซินในประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.2 ส่วนต่างราคาน้ำมันอากาศยานกับน้ำมันก๊าดที่เพิ่มขึ้นเป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของอุปสงค์น้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยาน สมาคมขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ (International Air Transport Association หรือ IATA) รายงานการเพิ่มขึ้นของปริมาณผู้โดยสารที่ใช้การเดินทางทางอากาศทั่วโลกที่ร้อยละ 6.5 ในปี 2558 เมื่อเทียบกับปี 2557 และในประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.4 อย่างไรก็ตามสภาพอากาศที่ไม่หนาวมากในปีนี้อาจทำให้การใช้น้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับให้ความร้อนมีความต้องการลดลงและส่งผลกระทบต่อปริมาณน้ำมันสะสมทั่วโลก ส่วนต่างราคาน้ำมันดีเซลกับน้ำมันดิบดูไบมีค่าลดลงจาก 17 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล ในช่วงต้นปี 2558 มาเป็น 12 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล ในเดือนธันวาคม สะท้อนให้เห็นถึงอุปสงค์ที่ลดลงเนื่องจากสภาพเศรษฐกิจโลกที่ชะงักและการล้มเหลวของน้ำมันดีเซลเนื่องจากโรงกลั่นรักษากำลังการผลิตในระดับสูงเพื่อทำผลกำไรในช่วงที่ค่าการกลั่นสูง

ในปี 2558 ส่วนต่างราคาน้ำมันเตากับน้ำมันดิบดูไบมีราคาเฉลี่ยที่ 5 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรลต่ำกว่าราคาน้ำมันดิบดูไบ ในช่วงครึ่งแรกของปีตลาดน้ำมันเตาในเอเชียยังคงดีดขึ้นเป็นผลมาจากสภาพการซื้อขายในตลาดขาขึ้น อย่างไรก็ตามอุปทานที่มากเกินไปและปริมาณน้ำมันสะสมที่เพิ่มขึ้นทำให้ราคาน้ำมันเตาตกลงตั้งแต่ปลายเดือนมิถุนายนจนถึงสิ้นปี 2558 อุปสงค์น้ำมันเตาในญี่ปุ่นที่ลดลงเป็นผลจากการใช้เชื้อเพลิงทดแทน ก๊าซธรรมชาติและถ่านหินสำหรับการผลิตไฟฟ้า ทั้งนี้โรงงานไฟฟ้าพลังงานนิวเคลียร์สองแห่งในญี่ปุ่นได้กลับมาดำเนินการผลิตตามปกติแล้วด้วย อุปสงค์น้ำมันเตาในจีนลดลงเนื่องจากโรงกลั่นขนาดเล็กสามารถนำเข้าน้ำมันดิบได้มากขึ้น อย่างไรก็ตามอุปสงค์ของน้ำมันเตาสำหรับเรือมีการเพิ่มขึ้นอันเป็นผลเนื่องมาจากราคาน้ำมันที่ลดลง

ความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2556 บริษัทฯ ได้เริ่มใช้เงินสกุลดอลลาร์สหรัฐเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของบริษัทฯ เนื่องจากรายได้ ต้นทุน และค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ของบริษัทฯ เกี่ยวข้องโดยตรงหรืออยู่ในสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งทำให้ลดผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของบริษัทฯ จากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ยังคงได้รับผลกระทบจากความผันผวนของค่าเงินบาทในค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับพนักงาน หรือค่าใช้จ่ายอื่นที่ต้องชำระเป็นเงินสกุลบาท

บริษัทฯ ไม่ได้เข้าทำธุรกรรมเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่เกิดจากอัตราแลกเปลี่ยน ดังนั้น ความผันผวนและความไม่แน่นอนของค่าเงินบาทเมื่อเปรียบเทียบกับดอลลาร์สหรัฐอาจส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของบริษัทฯ

14.3 ผลการดำเนินงานของบริษัทฯ

14.3.1 ผลการดำเนินงานทางการเงิน

ตารางแสดงผลการดำเนินงานของบริษัทฯ

	ล้านดอลลาร์สหรัฐ			ล้านบาท		
	2558	2557	+ / (-)	2558	2557	+ / (-)
รายได้รวม	5,221	7,035	(1,814)	178,877	229,325	(50,449)
EBITDA	397	(160)	557	13,418	(5,269)	18,687
EBIT	315	(237)	553	10,619	(7,791)	18,409
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน	13	29	(15)	495	943	(448)
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	245	(194)	439	8,227	(6,367)	14,595
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ (ดอลลาร์สหรัฐ/ บาทต่อหุ้น)	0.06	(0.05)	0.11	1.99	(1.55)	3.54
ค่าการกลั่น (ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล) – บัญชี ⁽¹⁾	8.10	(1.45)	9.55	8.10	(1.45)	9.55
ค่าการกลั่นตลาด (ดอลลาร์สหรัฐต่อ บาร์เรล) ⁽²⁾	10.41	6.15	4.26	10.41	6.15	4.26

(1) ค่าการกลั่นได้รวมกำไร / ขาดทุนจากการตีราคาสินค้าคงเหลือ ซึ่งคำนวณตามวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

(2) ค่าการกลั่นคำนวณโดยใช้ต้นทุนทดแทนในปัจจุบัน

รายได้รวม

รายได้รวมของบริษัทฯ ประกอบด้วยรายได้จากการขายและเงินชดเชยจากการจำหน่ายก๊าซปิโตรเลียมเหลวและน้ำมัน รายได้จากการขายที่สำคัญประกอบด้วยการขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมซึ่งมุ่งเน้นที่น้ำมันเบนซิน น้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยาน และน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว ราคาขายของบริษัทฯ เป็นราคาที่รวมภาษีสรรพสามิตที่ใช้บังคับตลอดจนเงินส่งกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงซึ่งถือเป็นรายการที่รวมอยู่ในราคาที่ขายให้ลูกค้าและนำเสนอให้แก่หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ส่วนเงินชดเชยจากการจำหน่ายก๊าซปิโตรเลียมเหลวและน้ำมันเป็นเงินชดเชยที่บริษัทฯ ได้รับจากรัฐบาลผ่านกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อชดเชยจากการที่รัฐบาลควบคุมราคาของผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม

ตารางต่อไปนี้แสดงรายได้จากการขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมของบริษัทฯ ซึ่งรวมถึงเงินชดเชยจากการจำหน่ายก๊าซปิโตรเลียมเหลวและน้ำมัน สำหรับปี 2557-2558

ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม	2558	2557
โพรพิลีนเกรดโพลีเมอร์	131	135
ก๊าซปิโตรเลียมเหลว ⁽¹⁾	146	206
เนฟทาเบา	148	232
น้ำมันเบนซิน	1,586	2,158
น้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยาน	306	417
น้ำมันดีเซล	2,074	2,506
น้ำมันเตา	273	505
ยางมะตอย	85	84
ก๊าซผสม C4	132	163
น้ำมันดิบ	4	86
อื่นๆ ⁽²⁾	335	543
รายได้รวม	5,221	7,035

- (1) รวมถึงเงินชดเชยจากการจำหน่ายก๊าซปิโตรเลียมเหลวและน้ำมัน
- (2) กำมะถัน รีฟอร์มเมท และผลิตภัณฑ์ที่บริษัทฯ ทำการแลกเปลี่ยนผลิตภัณฑ์ขึ้นกลางสำหรับกระบวนการแปรสภาพโมเลกุล (Cracker Feed Exchange) กับ บมจ. พีทีที โกลบอล เคมิคอล

รายได้รวมของบริษัทฯ ในปี 2558 ลดลงร้อยละ 26 เมื่อเทียบกับปี 2557 การลดลงของรายได้ของบริษัทฯ ในปี 2558 โดยหลักเนื่องมาจากราคาขายผลิตภัณฑ์ทุกประเภทที่ลดลงตามการลดลงของราคาน้ำมันดิบ อย่างไรก็ตามบริษัทฯ มีปริมาณการขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมที่เพิ่มขึ้น โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 9 เป็น 68.3 ล้านบาร์เรลในปี 2558 เมื่อเทียบกับปริมาณการขายที่ 62.5 ล้านบาร์เรลในปี 2557 ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากการหยุดซ่อมบำรุงครั้งใหญ่ตามกำหนดการของโรงกลั่นของบริษัทฯ ในปี 2557

ในเดือนกุมภาพันธ์ 2558 รัฐบาลได้มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างราคาก๊าซ LPG โดยลดส่วนต่างระหว่างราคาที่รัฐบาลควบคุมกับราคาตลาด จึงส่งผลให้เงินชดเชยก๊าซ LPG จากรัฐบาลลดลง

ในปี 2558 บริษัทฯ ขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมให้แก่ Chevron ปตท และ บริษัทอื่นๆ ในสัดส่วนร้อยละ 50.5 ร้อยละ 34.8 และร้อยละ 14.7 ตามลำดับ บริษัทฯ มีรายได้ในสัดส่วนร้อยละ 91 จากการขายผลิตภัณฑ์ภายในประเทศ และร้อยละ 9 จากการส่งออก

ต้นทุนขาย

ต้นทุนขายโดยหลักประกอบด้วยต้นทุนวัตถุดิบซึ่งได้แก่น้ำมันดิบและวัตถุดิบอื่น ๆ ที่ใช้ในกระบวนการกลั่นน้ำมัน และก๊าซธรรมชาติที่จัดซื้อและต้นทุนอื่น ๆ ต้นทุนขายได้รวมถึงภาษีสรรพสามิตและภาษีเพื่อมหาดไทย ตลอดจนเงินส่งกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงซึ่งเก็บจากขายในประเทศและนำส่งให้แก่รัฐบาล นอกจากนี้ต้นทุนขายยังรวมถึงค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมบำรุงรักษาที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการผลิต และค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าเช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการกลั่นน้ำมัน ต้นทุนขายคำนวณโดยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

ในปี 2558 ต้นทุนขายลดลงร้อยละ 33 จากปี 2557 โดยหลักเนื่องมาจากการลดลงของราคาค่าต้นทุนน้ำมันดิบ ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับราคาน้ำมันดูไบ ซึ่งส่วนหนึ่งถูกหักลบด้วยปริมาณการขายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมที่เพิ่มขึ้นในปี 2558 เมื่อเทียบกับปี 2557 ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากการหยุดซ่อมบำรุงครั้งใหญ่ตามกำหนดการของโรงกลั่นของบริษัทฯ

รายได้อื่น

รายได้อื่นประกอบด้วยรายได้ทางการเงินและรายได้อื่น เช่นรายได้จากการจัดเก็บสินค้าและค่าธรรมเนียมท่าเรือในการขนถ่ายก๊าซปิโตรเลียมเหลว (สิ้นสุดในเดือนกรกฎาคม 2558)

รายได้อื่นเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในปี 58 เมื่อเทียบกับปี 57 โดยมีสาเหตุหลักมาจากรายได้ดอกเบี้ยเงินฝากของทั้งปีที่เพิ่มขึ้น

กำไร(ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยน

กำไร (หรือขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยนของบริษัทฯ เกี่ยวข้องกับกำไร (หรือขาดทุน) ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของค่าเงินดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งเป็นผลจากการแปลงค่าสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินซึ่งเป็นสกุลเงินบาท และสกุลเงินอื่นที่ไม่ใช่ดอลลาร์สหรัฐเป็นสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนของสกุลเงินดังกล่าวกับสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ

กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนลดลงในปี 58 มีสาเหตุหลักมาจากการอ่อนค่าของเงินบาทเมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์สหรัฐ ในปี 58 ที่มีการอ่อนค่ามากกว่าในปี 57 ซึ่งมีผลให้มูลค่าของลูกหนี้ในสกุลเงินบาทปรับตัวลดลง การลดลงของกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนในปี 58 ได้ถูกหักลบบางส่วนจากการลดลงของเจ้าหนี้จากการลดทุนในสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐที่แปลงมาจากเจ้าหนี้สกุลเงินบาทเนื่องมาจากการอ่อนค่าของเงินบาท

ค่าใช้จ่ายในการบริหาร

ค่าใช้จ่ายในการบริหารของบริษัทฯ รวมถึงค่าใช้จ่ายที่มีได้เกี่ยวข้องโดยตรงกับกระบวนการกลั่นน้ำมัน และค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน เช่น โปรแกรมคอมพิวเตอร์

ค่าใช้จ่ายในการบริหารเพิ่มขึ้นในปี 2558 เนื่องมาจากค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการนำหุ้นของบริษัทเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ และจากการตัดจำหน่ายวัสดุสิ้นเปลือง

ค่าใช้จ่ายอื่น

ค่าใช้จ่ายอื่นของบริษัทฯ รวมถึงรายการขาดทุนจากการจำหน่ายหรือค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ที่เลิกใช้

ค่าใช้จ่ายอื่นลดลงในปี 2558 โดยหลักมาจากการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ อันเนื่องมาจากโครงการสำหรับปี 2557

ต้นทุนทางการเงิน

ต้นทุนทางการเงินได้แก่ค่าธรรมเนียมผูกพันสินเชื่อ (commitment fees) และค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยของเงินกู้ระยะสั้น และเงินกู้ระยะยาว ต้นทุนทางการเงินยังรวมถึงค่าธรรมเนียมสำหรับการออกหนังสือค้ำประกันโดยธนาคารแทนบริษัทฯ เกี่ยวกับการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม

ต้นทุนทางการเงินลดลงในปี 2558 โดยหลักเนื่องจากในปี 2557 บริษัทฯ มีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ระยะสั้น และได้ชำระคืนครบถ้วนแล้ว ในปี 2558 บริษัทฯ ได้มีการเบิกเงินกู้ระยะยาวจำนวน 110 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อจ่ายคืนให้แก่ผู้ถือหุ้นในการลดทุนของบริษัทฯ ก่อนการขายหุ้นให้แก่ประชาชนเป็นครั้งแรก

ภาษีเงินได้

ภาษีเงินได้ประกอบด้วยภาษีเงินได้ในงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอตัดบัญชี อัตราภาษีเงินได้ในดินแดนของ บริษัทฯ อยู่ที่ ร้อยละ 20 สำหรับปี 2557 และ 2558

ในปี 2558 บริษัทฯ มีกำไรก่อนภาษีเงินได้จำนวน 315 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (10,610 ล้านบาท) และมีรายจ่ายภาษีเงินได้จำนวน 70 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (2,382 ล้านบาท) เปรียบเทียบกับผลขาดทุนในปี 2557 จำนวน 238 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (7,810 ล้านบาท) และมีเครดิตภาษีเงินได้จำนวน 44 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (1,442 ล้านบาท)

14.3.2 การวิเคราะห์ฐานะทางการเงินของบริษัทฯ

	ดอลลาร์สหรัฐ			ล้านบาท		
	2558	2557	+ / (-)	2558	2557	+ / (-)
สินทรัพย์รวม	1,686	2,069	(383)	61,122	68,477	(7,355)
หนี้สินรวม	673	714	(41)	24,397	23,634	763
ส่วนของผู้ถือหุ้นรวม	1,013	1,355	(342)	36,725	44,843	(8,118)

สินทรัพย์

ณ 31 ธันวาคม 2558 บริษัทฯ มีสินทรัพย์จำนวน 1,686 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (61,122 ล้านบาท) โดยลดลง 383 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (7,355 ล้านบาท) จาก 31 ธันวาคม 2557 การลดลงโดยหลักเนื่องมาจากการลดลงของสินทรัพย์หมุนเวียนตามรายละเอียดดังนี้

- 1) การลดลงของลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นจำนวน 149 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (4,173 ล้านบาท) เนื่องมาจากการลดลงของราคาขายเฉลี่ยของผลิตภัณฑ์ซึ่งเป็นไปตามการลดลงของราคาน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูปในตลาดโลก
- 2) การลดลงของสินค้าคงเหลือจำนวน 155 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (4,345 ล้านบาท) โดยหลักเนื่องมาจากการลดลงในมูลค่าสินค้าคงเหลือที่คำนวณตามวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ซึ่งเป็นไปตามการลดลงของราคาน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูปในตลาดโลก และการลดลงของปริมาณสินค้าคงเหลือเนื่องมาจากระยะเวลาของการส่งมอบน้ำมันดิบและ
- 3) การลดลงของภาษีมูลค่าเพิ่มที่จะได้รับคืนจำนวน 31 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (1,026 ล้านบาท) เนื่องจากการได้รับคืนภาษีมูลค่าเพิ่มจากกรมสรรพากรในเดือนมิถุนายน 2558

นอกจากนี้สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนมีจำนวนที่ลดลง เนื่องจากการลดลงของอาคารและอุปกรณ์ จำนวน 68 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (1,120 ล้านบาท) โดยหลักจากค่าเสื่อมราคา โดยบางส่วนได้ถูกหักกลบจากการลงทุนในโครงการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของโรงกลั่น และการปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม จำนวน 13 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สินทรัพย์ภายในได้รอดับบัญชีลดลง 16 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (546 ล้านบาท) จากการใช้ประโยชน์ทางภาษีของขาดทุนสะสมยกมา

หนี้สิน

ณ 31 ธันวาคม 2558 หนี้สินของบริษัทฯลดลง 41 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (แต่เพิ่มขึ้น 763 ล้านบาท เป็นผลกระทบจากการแปลงค่างบการเงินที่อยู่ในสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ) จาก 31 ธันวาคม 2557 การเปลี่ยนแปลงโดยหลักมาจากการลดลงของ

- 1) เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นจำนวน 137 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (3,925 ล้านบาท) เจ้าหนี้การค้าลดลง โดยหลักเนื่องมาจากการลดลงของปริมาณการซื้อน้ำมันในเดือนธันวาคม 2558 และการลดลงของราคาน้ำมันดิบ ในการดำเนินการปกตินั้น บริษัทฯ จะสั่งซื้อน้ำมันดิบในแต่ละเดือนในปริมาณที่เหมาะสมกับปริมาณการผลิตและปริมาณการขายของบริษัทฯ อย่างไรก็ตาม เจ้าหนี้น้ำมันดิบค้างจ่าย ณ สิ้นงวดบัญชี หรือวันใดวันหนึ่งอาจมีความผันผวน ขึ้นอยู่กับกำหนดเวลาของการส่งมอบน้ำมันดิบและการบันทึกบัญชีเป็นเจ้าหนี้การค้า และ
- 2) เงินปันผลค้างจ่ายจำนวน 179 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (5,400 ล้านบาท) ซึ่งเป็นเงินปันผลที่ได้รับอนุมัติในปี 2555 และได้จ่ายในเดือนกรกฎาคม 2558

การลดลงถูกหักกลบบางส่วนจากการเพิ่มขึ้นของ

- 1) เจ้าหนี้การลดทุนจำนวน 99 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (3,580 ล้านบาท) จากการลดมูลค่าที่ตราไว้ของหุ้นสามัญของบริษัทฯ iva จาก 10 บาทเป็น 6.92 บาท จำนวนเงินลดทุนทั้งสิ้น 12,637 ล้านบาท ซึ่งได้จ่ายไปแล้วจำนวน 9,057 ล้านบาทในเดือนธันวาคม 2558
- 2) เงินกู้ยืมระยะยาวจำนวน 110 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (3,988 ล้านบาท) ซึ่งได้กู้ในเดือนธันวาคม 2558 เพื่อจ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นจากการลดทุนข้างต้น
- 3) ภาษีเงินได้ค้างจ่ายจำนวน 17 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (632 ล้านบาท) จากกำไรของบริษัทฯในปี 2558 ในปี 2557 บริษัทฯ มีผลการดำเนินงานขาดทุน จึงไม่มีภาษีนิติบุคคลที่ต้องจ่าย
- 4) หนี้สินภาษีเงินได้รอดับบัญชีจำนวน 42 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (1,513 ล้านบาท) เป็นผลมาจากผลต่างชั่วคราวระหว่างฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินซึ่งโดยหลักมาจากการแปลงงบการเงินในสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นงวด

ส่วนของผู้ถือหุ้น

ณ 31 ธันวาคม 2558 ส่วนของผู้ถือหุ้นลดลงจำนวน 342 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (8,118 ล้านบาท) จาก 31 ธันวาคม 2557 การเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นโดยหลักเนื่องมาจาก

- 1) การลดทุนของบริษัทฯ จำนวน 365 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (12,637 ล้านบาท) จากการลดมูลค่าที่ตราไว้ของหุ้นสามัญของบริษัทฯ
- 2) การประกาศและจ่ายเงินปันผลจำนวน 77 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (2,432 ล้านบาท) จากกำไรส่วนที่เหลือของปี 2556, กำไรสะสมที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนสกุลเงินหลักที่ใช้ในการดำเนินงานและขาดทุนสุทธิจากการดำเนินงานในปี 2557 และเงินปันผลระหว่างกาลอีกจำนวน 200 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (7,031 ล้านบาท) จากกำไรในงวด 6 เดือนแรกของปี 2558

การลดลงในส่วนของผู้ถือหุ้นได้ถูกหักกลับบางส่วนจาก

- 1) กำไรสุทธิในปี 2558 จำนวน 245 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (8,227 ล้านบาท)
- 2) การเพิ่มทุนจำนวน 56 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (2,031 ล้านบาท) จากการเพิ่มทุนของบริษัทฯ เพื่อขายให้แก่ประชาชนเป็นครั้งแรก และให้แก่พนักงานตามโครงการ ESOP
- 3) การเพิ่มขึ้นขององค์ประกอบส่วนอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้นจำนวน 3,723 ล้านบาท เนื่องจากการแปลงค่าบการเงินในสกุลดอลลาร์สหรัฐ

14.3.3 งบกระแสเงินสด

	ดอลลาร์สหรัฐ		ล้านบาท	
	2558	2557	2558	2557
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	600	78	20,534	2,526
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(14)	(53)	(468)	(1,723)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	(541)	(60)	(17,836)	(1,856)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	45	(35)	2,230	(1,053)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นปี	69	103	2,286	3,380
รายการปรับปรุงจากการแปลงค่าเงินต่างประเทศ	(5)	1	(568)	(41)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดปลายปี	109	69	3,949	2,286

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัทฯ มีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเป็นจำนวน 109 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (3,949 ล้านบาท) ซึ่งเพิ่มขึ้น 40 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (1,662 ล้านบาท) จากเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557

รายละเอียดของกิจกรรมกระแสเงินสดในปี 2558 มีดังนี้

- 1) เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน เป็นจำนวน 600 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (20,534 ล้านบาท) โดยมีสาเหตุหลักมาจาก
 - กำไรสุทธิในปี 58 จำนวน 245 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (8,227 ล้านบาท) โดยบวกกลับรายการที่ไม่เป็นเงินสดจำนวน 78 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (2,781 ล้านบาท)
 - เงินสดได้มาจากสินทรัพย์ในการดำเนินงานจำนวน 410 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (14,132 ล้านบาท) โดยมีสาเหตุหลักมาจากการลดลงของลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นจำนวน 148 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (5,096 ล้านบาท) เนื่องจากราคาขายที่ลดลง และการลดลงของสินค้าคงเหลือของบริษัทฯ จำนวน 230 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (7,919 ล้านบาท) เนื่องจากการลดลงในมูลค่าสินค้าคงเหลือที่ลดลงตามวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก และการลดลงของปริมาณสินค้าคงเหลือ รวมถึงการลดลงของสินทรัพย์หมุนเวียนอื่นจำนวน 32 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (1,117 ล้านบาท) เนื่องจากบริษัทฯ ได้รับคืนภาษีมูลค่าเพิ่มจากกรมสรรพากร; และ
 - เงินสดใช้ไปในหนี้สินในการดำเนินงานจำนวน 128 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (4,401 ล้านบาท) โดยมีสาเหตุหลักมาจากการลดลงของเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นจำนวน 136 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (4,685 ล้านบาท) เนื่องจากการ

ลดลงของราคาซื้อของน้ำมันดิบ หนี้สินหมุนเวียนอื่นเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเป็นจำนวน 8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (285 ล้านบาท) เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของภาษีมูลค่าเพิ่มค้างจ่าย

- 2) เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุนเป็นจำนวน 14 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (468 ล้านบาท) โดยหลักเป็นการลงทุนในโครงการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของโรงกลั่น และการปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
- 3) เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงินเป็นจำนวน 541 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (17,836 ล้านบาท) โดยหลักเนื่องจาก
 - เงินสดจ่ายจากการลดทุนของบริษัทฯ จำนวน 262 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (9,057 ล้านบาท) ให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมของบริษัทฯ ก่อนการนำบริษัทฯ เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งเป็นการลดมูลค่าที่ตราไว้ของหุ้นสามัญ
 - เงินสดจ่ายสำหรับเงินปันผลซึ่งจ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมของบริษัทฯ ก่อนการนำบริษัทฯ เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ จำนวน 448 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (14,863 ล้านบาท) จากกำไรของบริษัทฯ ที่เกิดขึ้นก่อนปี 2558 และ จากกำไรในงวด 6 เดือนแรกของปี 2558
 - เงินสดรับจำนวน 110 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (3,988 ล้านบาท) จากเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน และ
 - เงินสดรับจำนวน 58 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (2,097 ล้านบาท) จากการออกหุ้นเพิ่มทุนของบริษัทฯ เพื่อขายให้แก่ประชาชนเป็นครั้งแรก และให้แก่พนักงานตามโครงการ ESOP

14.4 คำอธิบายและการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

อัตราส่วนสภาพคล่อง

อัตราส่วนสภาพคล่องของบริษัทฯ สามารถแบ่งได้เป็น 2 ส่วนใหญ่ๆ ส่วนแรก คือ อัตราส่วนสภาพคล่อง ซึ่งได้แก่ อัตราส่วนสภาพคล่อง อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว และอัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด

โดยในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา (2556 – 2558) อัตราส่วนสภาพคล่องมีค่าเฉลี่ยมากกว่าหนึ่งเท่า อันเป็นผลมาจากมูลค่ารวมของสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่ามูลค่ารวมของหนี้สินหมุนเวียน ซึ่งสินทรัพย์หมุนเวียนส่วนใหญ่ประกอบด้วยเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น และสินค้าคงเหลือ ในขณะที่หนี้สินหมุนเวียนส่วนใหญ่ประกอบด้วยเจ้าหนี้การค้า เงินปันผลค้างจ่าย เจ้าหนี้จากการลดทุน และส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี ในงวดสิ้นปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2558 อัตราส่วนสภาพคล่อง ลดลงจากปี 2557 โดยมีสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของหนี้สินหมุนเวียน อันเนื่องมาจากเจ้าหนี้จากการลดทุนค้างชำระจำนวน 99 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (3,580 ล้านบาท) และเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี จำนวน 37 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (1,329 ล้านบาท)

สำหรับอัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็วในปี 2556-2558 มีค่าน้อยกว่าหนึ่งเท่าซึ่งน้อยกว่าอัตราส่วนสภาพคล่องเนื่องจากการไม่ได้นำสินค้าคงเหลือมาคำนวณ

ในด้านอัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด ในปี 2556-2557 มีค่าอยู่ที่ 0.1 เท่า เป็นผลจากกระแสเงินสดที่ได้จากการดำเนินงานมีค่าน้อยกว่าเมื่อเทียบกับหนี้สินหมุนเวียน และสำหรับปี 2558 อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสดได้ปรับตัวเพิ่มขึ้นเป็น 1.0 เท่า เป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นอย่างมีสาระสำคัญของกระแสเงินสดสุทธิที่ได้มาจากการดำเนินงาน

ส่วนที่สอง คือ อัตราส่วนหมุนเวียนซึ่งได้แก่ อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ และอัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า ซึ่งจะพบว่า อัตราส่วนดังกล่าวสำหรับปี 2558 ได้รับผลกระทบจากการลดลงของราคาผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมและปิโตรเคมี และราคาน้ำมันดิบ ในขณะที่บริษัทฯ มีปริมาณการขายผลิตภัณฑ์และการซื้อน้ำมันดิบที่เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2557 ซึ่งมีการหยุดซ่อมบำรุงครั้งใหญ่ตามกำหนดการ ดังนั้นอัตราส่วนหมุนเวียนทั้ง

สามมีการเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มขึ้นและลดลงไปในทิศทางเดียวกันตั้งแต่ปี 2556 จนถึง ปี 2558 ส่งผลให้วงจรเงินสดเคลื่อนไหวอยู่ในช่วงระหว่าง 26-29 วัน

อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร

อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไรที่สำคัญ ได้แก่ อัตรากำไรขั้นต้น อัตรากำไรจากการดำเนินงาน อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร อัตราส่วนกำไรสุทธิ และอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น มีค่าลดลงตั้งแต่ปี 2556 จนถึงปี 2557 เนื่องมาจากผลขาดทุนในปี 2557 อันเป็นผลเนื่องมาจากการปรับตัวลดลงของต้นทุนถั่วเหลืองน้ำมันของราคาน้ำมันดิบ รวมทั้งการหยุดหน่วยผลิตของโรงกลั่นเพื่อทำการซ่อมบำรุงใหญ่และดำเนินการตามโครงการสำหรับปี 2557 อย่างไรก็ดี สำหรับปี 2558 อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไรปรับตัวดีขึ้นมากเนื่องมาจากการความเชื่อถือได้ในการผลิต กำไรขั้นต้นที่สูงขึ้น และปริมาณการขายภายในประเทศที่เพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผลกำไรจากการดำเนินงานที่ดีขึ้น

อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ และอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร ซึ่งลดลงตั้งแต่ปี 2556 จนถึงปี 2557 โดยสาเหตุหลักเนื่องมาจากผลขาดทุนในปี 2557 และได้ปรับตัวดีขึ้นในปี 2558 เนื่องมาจากผลกำไรสุทธิที่ได้เพิ่มสูงขึ้น ดังที่กล่าวถึงข้างต้น

อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน

อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนผู้ถือหุ้นลดลงจากปี 2556 ถึงปี 2557 โดยมีสาเหตุหลักเนื่องมาจากการลดลงเจ้าหนี้การค้ารวมถึงเจ้าหนี้อื่น ซึ่งเป็นผลจากราคาน้ำมันดิบและราคาวัตถุดิบปรับตัวลดลง ในปี 2558 ราคาน้ำมันดิบยังคงลดลงอย่างต่อเนื่อง รวมถึงมีการลดทุน เงินกู้ยืม และการเพิ่มทุนในส่วนที่ชำระแล้ว ส่งผลให้อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้นจาก 0.5 เท่า เป็น 0.7 เท่า ณ สิ้นปี 2558

ในปี 2556 จนถึง ปี 2557 บริษัทฯ มีอัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ยลดลง อันเป็นผลมาจากต้นทุนทางการเงินที่เพิ่มขึ้นในปี 2557 เนื่องจากบริษัทฯ มีเงินกู้ระยะสั้นเพื่อรองรับการดำเนินงานในช่วงเวลาการปิดซ่อมบำรุงครั้งใหญ่ ทั้งนี้ บริษัทฯ มีอัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย ณ สิ้นปี 2558 ที่เพิ่มขึ้นจากปี 2557 โดยมีสาเหตุหลักมาจากเงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงานที่เพิ่มขึ้น และมีต้นทุนทางการเงินลดลง ในปี 2558

ในปี 2556-2557 บริษัทฯ มีอัตราส่วนความสามารถในการชำระภาระผูกพันก่อนข้างคงที่และน้อยกว่าหนึ่งเท่า อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ มีอัตราส่วนความสามารถในการชำระภาระผูกพัน ณ สิ้นปี 2558 ที่เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับสิ้นปี 2557 โดยมีสาเหตุหลักมาจากเงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงานซึ่งหักลบกับเงินปันผลจ่ายที่เพิ่มขึ้นในปี 2558